

Ανάλυση τίτλων πολιτικών και παραπολιτικών ειδήσεων

Λένδια Μαρία (Α.Μ. 210025)

Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τίτλος μαθήματος: Ανάλυση δημοσιογραφικού λόγου

Χειμερινό εξάμηνο 2004-2005

1. Ο ρόλος και οι λειτουργίες των τίτλων

Η τιτλοφόρηση των δημοσιογραφικών κειμένων σηματοδότησε τη σταδιακή μετάβαση από το επιστολικό στο ενημερωτικό πρότυπο των περιοδικών εκδόσεων (Lavoinnie, 2004: 64-65). Σήμερα, κάθε κείμενο που δημοσιεύεται σε μια εφημερίδα έχει το δικό του τίτλο. Το σύνολο των τίτλων μίας εφημερίδας καταλαμβάνει το 20-30% του χώρου της (Πασαλάρης, 1984: 134).

Η τιτλοφόρηση των άρθρων θεωρείται από τους δημοσιογράφους μια ιδιαίτερα σημαντική και απαιτητική διαδικασία. Εκτός από τους περιορισμούς που επιβάλλονται λόγω του περιορισμένου χώρου που διατίθεται για να γραφούν, οι τίτλοι συμβάλλουν στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας ενός εντύπου, ενώ επιτελούν και μια σειρά από άλλες λειτουργίες. Γι αυτό το λόγο, δεν γράφονται από τους συντάκτες των άρθρων, αλλά από τους συντάκτες ύλης. Οι συντάκτες ύλης είναι έμπειροι δημοσιογράφοι, γνώστες της νοοτροπίας και της τακτικής των εφημερίδων τους. Έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν την είδηση και να τη συμπυκνώνουν σε λίγες λέξεις με ευρηματικό τρόπο (Κομίνης, 1993: 67).

Ως προς το περιεχόμενο, ο Κομίνης (1993: 74) διακρίνει τρεις κατηγορίες τίτλων: Στην πρώτη κατατάσσει αυτούς που είναι λακωνικοί και «συνθηματικοί», υποδηλώνουν την ουσία της είδησης χωρίς να την απεικονίζουν πιστά. Η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τους τίτλους που δίνουν την ουσία του κειμένου πιστά με λίγες λέξεις. Τέλος, η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει τους τίτλους που συνδυάζουν το εύρημα με την ουσία.

Η επιτυχία ενός τίτλου εξαρτάται από το κατά πόσον επιτελεί τις λειτουργίες που οφείλει να επιτελεί. Σύμφωνα με το Χατζησαββίδη (2000: 108-109), οι πρωταρχικές λειτουργίες των τίτλων θα πρέπει να είναι: α) η κατευθυντική, δηλαδή η προσπάθεια του συντάκτη του τίτλου να κατευθύνει τον αναγνώστη στην ανάγνωση του κειμένου, β) η επιλεκτική, δηλαδή η επιλογή του αναγνώστη να διαβάσει το κείμενο, γ) η δελεαστική, που προκύπτει από τις δύο προηγούμενες και υπαγορεύει τη διαμόρφωση ελκυστικών τίτλων για τον αναγνώστη, δ) η περιληπτική, δηλαδή η περιεκτική απόδοση του κειμένου και ε) η ενισχυτική, που συμβάλλει στην ενίσχυση των αρχών και της φυσιολογίας της εφημερίδας, με τη διατήρηση μίας ενιαίας γραμμής τιτλοφόρησης. Ο Πολίτης (2001: 80) επισημαίνει τη διττή λειτουργία των τίτλων: από τη μία πλευρά δίνουν τον αφηγηματικό πυρήνα του συμβάντος (πληροφοριακή λειτουργία) και από την άλλη παρεμβαίνουν ερμηνευτικά επιχειρώντας με ρητορικά μέσα να υποκινήσουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη για την είδηση (πραγματολογική λειτουργία). Ο Πασαλάρης (1984: 133-134) θεωρεί ότι σημαντικό σημείο σε ένα τίτλο είναι να αποσπά την προσοχή του αναγνώστη, να δίνει αμέσως την ουσία του θέματος, να διαβαθμίζει το θέμα συμβολικά και να κάνει την εφημερίδα ελκυστική.

Από τα παραπάνω είναι προφανές ότι ο τίτλος δεν είναι απλώς μια περίληψη της είδησης που ακολουθεί, αλλά μία ξεχωριστή υποκατηγορία του δημοσιογραφικού λόγου με αναγνωρίσιμο ύφος και με ιδιαίτερα μορφοσυντακτικά και ρητορικά σχήματα (Bell 1991: 189· Πολίτης, 2001: 80). Στην Ελλάδα πριν από το 1960 οι τίτλοι απέδιδαν περιφραστικά την ουσία του κειμένου. Σταδιακά άρχισε να περιορίζεται η έκτασή τους και έγιναν πιο ευρηματικοί. Σήμερα, επιτυχημένοι θεωρούνται οι τίτλοι που συνδυάζουν την ουσία με το εύρημα. Οι συντάκτες τους χρησιμοποιούν ρητορικά σχήματα όπως μεταφορές, ρητορικά ερωτήματα και λογοπαίγνια με σκοπό να προσελκύσουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη να διαβάσει το άρθρο. Τα εκφραστικά μέσα που χρησιμοποιούνται στους τίτλους μπορούν ακόμα να φορτίσουν συναισθηματικά την είδηση καθώς και να επηρεάσουν τη στάση του αναγνώστη (Reah, 1998: 18-22· van Dijk 1988: 16).

Στη συνέχεια εξετάζονται τίτλοι πολιτικών και παραπολιτικών ειδήσεων σχετικών με την ελληνική επικαιρότητα. Το δείγμα προέρχεται από τρεις εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας (*Ελευθεροτυπία*, *Η Καθημερινή*, *Τα Νέα*) για το χρονικό διάστημα από 1 έως 10 Δεκεμβρίου 2004. Κρίθηκε σκόπιμο το δείγμα κάθε εφημερίδας να προέρχεται από την ίδια χρονική περίοδο, ώστε να υπάρχει θεματική

σύμπτωση ανάμεσα στα δημοσιεύματα. Τα χαρακτηριστικά των τίτλων που εξετάζονται είναι το είδος τους (ονοματικοί ή ρηματικοί), η χρήση ρητορικών σχημάτων και άλλων ευρημάτων.

2. Ανάλυση τίτλων πολιτικών ειδήσεων

Μία από τις εξελίξεις που συνέβαλαν στο σταδιακό μετασχηματισμό των τίτλων από περίληψη της είδησης σε μηχανισμό προσέλκυσης της προσοχής του αναγνώστη ήταν η έλευση των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης. Το ραδιόφωνο και η τηλεόραση είναι σε θέση να μεταδώσουν τα γεγονότα την ώρα που συμβαίνουν, ενώ οι εφημερίδες μπορούν να περιλάβουν στην ύλη τους μόνο ειδήσεις της προηγούμενης ημέρας. Αυτό σημαίνει ότι απευθύνονται σε ένα ήδη ενημερωμένο κοινό που περιμένει όχι απλώς να μάθει τι συνέβη, αλλά να διαβάσει το σχολιασμό και την αξιολόγηση της είδησης. Επομένως, ο σύγχρονος τίτλος πρέπει να περιέχει την αφήγηση και την αντίδραση από την είδηση (Πασαλάρης 1984: 137).

Τα ελληνικά ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης αφιερώνουν μεγάλο μέρος των ενημερωτικών τους εκπομπών στην ελληνική πολιτική επικαιρότητα, άρα το αναγνωστικό κοινό των εφημερίδων είναι ήδη ενημερωμένο για τα θέματα αυτά όταν τις διαβάζει. Το γεγονός αυτό δίνει τη δυνατότητα στους συντάκτες ύλης να χρησιμοποιήσουν τίτλους με λιγότερες πληροφορίες για τα γεγονότα και περισσότερα ευρήματα, ως μέσα σχολιασμού και προσέλκυσης της προσοχής των αναγνωστών. Στη συνέχεια παρατίθενται τα στοιχεία που προέκυψαν από την εξέταση των τίτλων των πολιτικών ειδήσεων της *Ελευθεροτυπίας*, των *Νέων* και της *Καθημερινής*.

2.1 Είδος τίτλων πολιτικών ειδήσεων

Στον Πίνακα 1 φαίνεται η κατάταξη των τίτλων των πολιτικών ειδήσεων των τριών εφημερίδων ανάλογα με το αν περιέχουν ή όχι ρήμα. Είναι σαφές ότι σε όλες τις εφημερίδες υπερτερούν οι ονοματικοί τίτλοι έναντι των ρηματικών. Το γεγονός αυτό μπορεί να εξηγηθεί από το ότι σε μία πρόταση το ρήμα μπορεί να εννοείται χωρίς να αλλάζει το νόημά της (π.χ. «Υπέρ της εξεταστικής [τάσσονται] και οι ψηφοφόροι του ΠΑΣΟΚ», *Καθημερινή*, 3-12-2004). Επιπλέον, επιδιώκεται οι τίτλοι να είναι όσο μικρότεροι γίνεται ώστε να χρησιμοποιούνται όσο το δυνατόν μεγαλύτερα τυπογραφικά στοιχεία (Πασαλάρης, 1984: 137). Το ποσοστό των ονοματικών τίτλων

της *Καθημερινής* είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της *Ελευθεροτυπίας*, με τη μεταξύ τους διαφορά να αποδεικνύεται στατιστικά σημαντική ($z\text{-test}=2,1 > z_{\alpha}=1,65$, όπου επίπεδο σημαντικότητας $\alpha=0,05$). Αντίθετα, η στατιστική υπόθεση ότι το ποσοστό ονοματικών τίτλων της *Καθημερινής* είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο των *Νέων* δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, γιατί $z\text{-test}=1,2 < z_{\alpha}=1,65$.

Οι ρηματικοί τίτλοι των *Νέων* και της *Ελευθεροτυπίας* τείνουν να ξεκινούν με το ρήμα της πρότασης (π.χ.: «Επιμένει στην κριτική ο Μείμαράκης», *Τα Νέα*, 6-12-2004. «Παρεμβαίνουν στο συνέδριο 90 συνδικαλιστές ΠΑΣΟΚ», *Ελευθεροτυπία*, 4-12-2004), ενώ στην *Καθημερινή* δεν παρατηρείται κάποια σαφής τάση ως προς τη σειρά των όρων των ρηματικών προτάσεων.

Πίνακας 1. Είδος τίτλων πολιτικών ειδήσεων

<i>Εφημερίδα</i>	<i>Συν. Τίτλων</i>	<i>Ονοματικοί</i>		<i>Ρηματικοί</i>	
Ελευθεροτυπία	71	41	57,75%	30	42,25%
Τα Νέα	48	31	64,58%	17	35,42%
Καθημερινή	64	48	75%	16	25%
<i>Γενικό σύνολο</i>	183	120	65,57%	63	34,43%

Τα ρήματα βρίσκονται κυρίως στον ιστορικό ενεστώτα (π.χ. «Το Ασφαλιστικό βάζει φωτιά στο ΠΑΣΟΚ», *Καθημερινή*, 1-12-2004. «Τι απαντά ο Άκης στις κατηγορίες για τα TOR», *Ελευθεροτυπία*, 1-12-2004) και σπανίως στον αόριστο (π.χ. «Ήξερε το Μαξίμου!», *Ελευθεροτυπία*, 9-12-2004).

2.2 Η χρήση ρητορικών σχημάτων στους τίτλους των πολιτικών ειδήσεων

Η χρήση ρητορικών σχημάτων στους τίτλους των ειδησεογραφικών κειμένων ενισχύει τη δελεαστική τους λειτουργία, ενώ παράλληλα είναι ένας τρόπος σχολιασμού της είδησης από την εφημερίδα. Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν από τις τρεις εφημερίδες για να κάνουν τους τίτλους τους πιο ευρηματικούς. Συγκεκριμένα, αναφέρονται τα ρητορικά σχήματα (μεταφορές, λογοπαίγνια, ερωτήσεις) καθώς και η χρήση παροιμιών, λέξεων του καθημερινού λεξιλογίου και τίτλων βιβλίων ή ταινιών με μεταφορικό τρόπο.

Πίνακας 2. Ρητορικά σχήματα και άλλα ευρήματα των τίτλων των πολιτικών ειδήσεων

	<i>Ελευθεροτυπία</i>	<i>Τα Νέα</i>	<i>Καθημερινή</i>	<i>Σύνολο</i>
<i>Μεταφορά</i>	19	19	19	57
<i>Ερώτηση</i>	-	1	1	2
<i>Λογοπαίγνιο</i>	1	3	-	4
<i>Καθ. Λεξιλόγιο</i>	5	3	-	8
<i>Παροιμίες</i>	1	1	-	2
<i>Τίτλοι βιβλίων/ταινιών</i>	1	2	-	3

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 2, η μεταφορά είναι το συνηθέστερο ρητορικό σχήμα που χρησιμοποιείται στους τίτλους των πολιτικών ειδήσεων. Η μεταφορά προσδίδει στον τίτλο κάποια αίσθηση οικειότητας, καθώς χρησιμοποιείται συχνά στον προφορικό λόγο. Επιπλέον, ενισχύει την περιληπτική λειτουργία των τίτλων, συμπυκνώνοντας περισσότερα νοήματα σε λιγότερες λέξεις (Χατζησαββίδης, 2000: 119). Είναι χαρακτηριστικό ότι ένα μεγάλο ποσοστό του συνόλου των μεταφορικών λέξεων ή εκφράσεων (32%) προέρχεται από το σημασιολογικό πεδίο του πολέμου (π.χ. «Επίθεση Σημίτη για απογραφή», *Καθημερινή*, 1-12-2004. «Διασταυρούμενα πυρά στο ΠΑΣΟΚ για το ασφαλιστικό», *Ελευθεροτυπία*, 2-12-2004).

Τα υπόλοιπα ρητορικά σχήματα συναντώνται λιγότερο συχνά. Ειδικότερα, στην *Καθημερινή* παρουσιάζεται μόνο μία ρητορική ερώτηση («Πού πήγαν τα δύο εκατομμύρια δολάρια;», 1-12-2004). Το γεγονός αυτό ενδεχομένως σχετίζεται με τη φυσιογνωμία που θέλει να προβάλλει η εφημερίδα, δηλαδή αυτήν της έγκυρης και «σοβαρής» εφημερίδας.

Η *Ελευθεροτυπία* και τα *Νέα* χρησιμοποιούν και άλλα ρητορικά σχήματα όπως το λογοπαίγνιο (π.χ. «ΣΥΝέδριο χωρίς σασπένς», *Ελευθεροτυπία*, 5-12-2004. «ΣΥΝέδριο...έτοιμο για όλα» *Τα Νέα*, 8-12-2004). Επιπλέον χρησιμοποιούν λέξεις του καθημερινού λεξιλογίου (π.χ. «Γαλάζιο κοκτέιλ φαγωμάρας», *Ελευθεροτυπία*, 1-12-2004. «Για ‘καραγκιοζιλίκια’ μιλά ο Μ. Παπαγιαννάκης», *Τα Νέα*, 7-12-2004) και παραλλαγές παροιμιών (π.χ. «‘Στρίβειν’... διά της προεδρολογίας ο Καραμανλής», *Τα Νέα*, 10-12-2004). Τέλος, παρατηρείται η παραλλαγή τίτλων γνωστών βιβλίων ή ταινιών (π.χ. «Ο... κώδικας Ντα Βίντσι θα βγάλει Πρόεδρο», *Τα Νέα*, 4-12-2004. «Μόσχα καλεί... Πεντάγωνο για κάλυψη στον Ζορμπά», *Ελευθεροτυπία*, 9-12-2004).

Συγκρίνοντας τα *Νέα* με την *Ελευθεροτυπία* διαπιστώνεται ότι τα *Νέα* υπερτερούν αναλογικά τόσο στο συνολικό ποσοστό των τίτλων που περιέχουν

ρητορικά σχήματα, όσο και στις επιμέρους κατηγορίες. Συγκεκριμένα, το 60% των τίτλων του δείγματος των *Νέων* παρουσιάζει κάποιο από τα ρητορικά σχήματα που αναφέρονται στον Πίνακα 2, έναντι 38% της *Ελευθεροτυπίας*. Αυτή η διαφορά αποδεικνύεται στατιστικά σημαντική, καθώς για επίπεδο σημαντικότητας $\alpha=0,05$ προκύπτει ότι $z\text{-test}=2,3 > z_{\alpha}=1,65$. Το αντίστοιχο ποσοστό για την *Καθημερινή* είναι 31%. Τα αποτελέσματα της στατιστικής σύγκρισης του ποσοστού αυτού με αυτό της *Ελευθεροτυπίας* δεν μας επιτρέπει να υποστηρίξουμε ότι η *Ελευθεροτυπία* χρησιμοποιεί περισσότερους ευρηματικούς τίτλους στις πολιτικές ειδήσεις ($z\text{-test}=0,8 < z_{\alpha}=1,65$).

Τα ποσοστά για τις μεταφορές είναι 39% για τα *Νέα*, 27% για την *Ελευθεροτυπία* και 30% για την *Καθημερινή*, για τις ρητορικές ερωτήσεις 2% για τα *Νέα*, 0% για την *Ελευθεροτυπία* και 1,5% για την *Καθημερινή*, για τα λογοπαίγνια 6,25% για τα *Νέα* και 1,5% για την *Ελευθεροτυπία*, για το καθημερινό λεξιλόγιο 6,25% για τα *Νέα* και 7% για την *Ελευθεροτυπία*, για τις παροιμίες 2% για τα *Νέα* και 1,4% για την *Ελευθεροτυπία*, και για τους τίτλους βιβλίων ή ταινιών 4% και 1,4% αντίστοιχα. Επομένως, μεταξύ των τριών εφημερίδων τα *Νέα* είναι αυτή που χρησιμοποιεί συχνότερα ευρηματικούς τίτλους στις πολιτικές ειδήσεις.

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό που απαντάται στους τίτλους και των τριών εφημερίδων είναι η χρήση των μικρών ονομάτων ορισμένων πολιτικών, όπως γίνεται στον προφορικό λόγο (π.χ. «Σύσκεψη Γιώργου για βασικό μέτοχο», *Καθημερινή* 2-12-2004. «Άδειασε ξανά το Σπήλιο ο Ζορμπάς», *Ελευθεροτυπία*, 10-12-2004). Τα μικρά ονόματα δεν χρησιμοποιούνται ποτέ στα κείμενα των άρθρων. Η παράθεσή τους στους τίτλους εξυπηρετεί την περιληπτική λειτουργία τους, ενώ παράλληλα τους προσδίδει αμεσότητα.

3. Ανάλυση τίτλων παραπολιτικών ειδήσεων

Οι παραπολιτικές ειδήσεις αποτελούνται από μία σειρά μικρών κειμένων (όχι μεγαλύτερων από 200 λέξεις), τα οποία αναφέρονται στις παρασκηνιακές ενέργειες των πολιτικών προσώπων και πολλές φορές δεν σχετίζονται με την πολιτική τους δράση. Τα *Νέα* και η *Ελευθεροτυπία* αφιερώνουν καθημερινά μία σελίδα τους στις παραπολιτικές ειδήσεις, ενώ στην *Καθημερινή* δεν υπάρχει αντίστοιχη στήλη. Το ύψος των παραπολιτικών είναι λιγότερο επίσημο από αυτό των υπόλοιπων άρθρων

μιας εφημερίδας, γεγονός που επηρεάζει την τιτλοφόρησή τους. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα στοιχεία που προέκυψαν από την εξέταση των τίτλων των παραπολιτικών ειδήσεων των *Νέων* και της *Ελευθεροτυπίας*.

3.1 Είδος τίτλων παραπολιτικών ειδήσεων

Στον Πίνακα 3 κατατάσσονται οι τίτλοι των παραπολιτικών ειδήσεων ανάλογα με το είδος τους (ονοματικοί ή ρηματικοί). Όπως φαίνεται, οι ονοματικοί τίτλοι υπερτερούν σαφώς των ρηματικών. Μάλιστα το ποσοστό τους είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο των τίτλων των πολιτικών ειδήσεων. Το γεγονός αυτό μπορεί να εξηγηθεί αν λάβουμε υπόψη τη μικρή έκταση των ειδήσεων που στεγάζουν οι τίτλοι αυτοί. Σε πολλές περιπτώσεις είναι μονολεκτικοί, ενώ δεν ξεπερνούν τις πέντε λέξεις.

Πίνακας 3. Είδος τίτλων παραπολιτικών ειδήσεων

<i>Εφημερίδα</i>	<i>Σύνολο Τίτλων</i>	<i>Ονοματικοί</i>		<i>Ρηματικοί</i>	
Ελευθεροτυπία	91	65	71,43%	26	28,57%
Τα Νέα	50	39	78%	11	22%
<i>Γενικό σύνολο</i>	141	104	73,76%	37	26,24%

3.2 Η χρήση ρητορικών σχημάτων στους τίτλους των παραπολιτικών ειδήσεων

Όπως και στις πολιτικές, έτσι και στις παραπολιτικές ειδήσεις το συνηθέστερο ρητορικό σχήμα είναι η μεταφορά. Ωστόσο, δεν παρατηρείται σε μεγάλο βαθμό η χρήση μεταφορών από το σημασιολογικό πεδίο του πολέμου.

Πίνακας 4. Ρητορικά σχήματα και άλλα ευρήματα των τίτλων των παραπολιτικών

	<i>Ελευθεροτυπία</i>	<i>Τα Νέα</i>	<i>Σύνολο</i>
<i>Μεταφορά</i>	16	10	26
<i>Ερώτηση</i>	14	1	15
<i>Λογοπαίγνιο</i>	-	-	-
<i>Καθ. Λεξιλόγιο</i>	5	2	7
<i>Παροιμίες</i>	3	1	4
<i>Τίτλοι βιβλίων/ταινιών</i>	2	3	5

Οι δύο εφημερίδες διαφοροποιούνται στη χρήση των ερωτήσεων. Στα παραπολιτικά των *Νέων* βρέθηκε μόνο μία ερώτηση, ενώ στις *Ελευθεροτυπίας* 14. Οι

ρηματικές ερωτήσεις είναι όλες σε τρίτο πρόσωπο (π.χ. «Τι φοβάται;» *Ελευθεροτυπία*, 2-12-2004. «Πώς θα σωθεί;» *Ελευθεροτυπία*, 10-12-2004), όμως δεν έχουν υποκείμενο. Οι ερωτήσεις στους τίτλους εκφράζουν τη δυσφορία ή την έκπληξη του συντάκτη ενώ συμβάλλουν στην εδραίωση οικειότητας μεταξύ του εντύπου και του αναγνώστη (Πολίτης, 2001: 83).

Το ποσοστό των τίτλων του δείγματος της *Ελευθεροτυπίας* που περιέχουν κάποιο ρητορικό σχήμα ή άλλο εύρημα είναι 44%, έναντι 34% των *Νέων*. Ωστόσο, η διαφορά αυτή δεν αποδεικνύεται στατιστικά σημαντική ($z\text{-test}=1,2 < z_a=1,65$), επομένως δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η *Ελευθεροτυπία* χρησιμοποιεί περισσότερους ευρηματικούς τίτλους από τα *Νέα* στις παραπολιτικές ειδήσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες, οι μεταφορές στην *Ελευθεροτυπία* αντιπροσωπεύουν το 17,6% του δείγματος και στα *Νέα* το 52%, οι ερωτήσεις το 15,4% στην *Ελευθεροτυπία* και το 2% στα *Νέα*, το καθημερινό λεξιλόγιο το 5,5% στην *Ελευθεροτυπία* και το 4% στα *Νέα*, οι παροιμίες το 3,3% στην *Ελευθεροτυπία* και το 2% στα *Νέα*, και οι τίτλοι βιβλίων ή ταινιών το 2,2% και 6% αντίστοιχα. Τέλος, είναι αξιοσημείωτη η παντελής έλλειψη λογοπαιγνίων από τους τίτλους και των δύο εφημερίδων.

Η χρήση των μικρών ονομάτων των πολιτικών (π.χ. «Το λευκό πουκάμισο του Άκη», *Τα Νέα*, 6-12-2004. «Ο Γιώργος και οι 'Νύφες'», *Ελευθεροτυπία*, 9-12-2004) είναι συχνότερη από αυτή στους τίτλους των πολιτικών ειδήσεων. Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις τα μικρά ονόματα αναφέρονται και μέσα στο κείμενο.

Συγκρίνοντας το συνολικό ποσοστό των τίτλων των παραπολιτικών ειδήσεων των δύο εφημερίδων που περιέχουν ρητορικά σχήματα με το αντίστοιχο των πολιτικών (εξαιρώντας την *Καθημερινή*), διαπιστώνεται ότι οι τίτλοι των πολιτικών ειδήσεων περιλαμβάνουν ρητορικά σχήματα σε μεγαλύτερη αναλογία (47% έναντι 40,4% των παραπολιτικών). Από τη στατιστική σύγκριση των παραπάνω ποσοστών προκύπτει ότι η διαφορά αυτή δεν επιτρέπει να υποστηρίξουμε ότι οι πολιτικοί τίτλοι είναι ευρηματικότεροι ($z\text{-test}=1,1 < z_a=1,65$, όπου $\alpha=0,05$). Για την εξαγωγή ασφαλέστερων συμπερασμάτων θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί μεγαλύτερος αριθμός τίτλων στο δείγμα.

Σε γενικές γραμμές, οι τίτλοι των παραπολιτικών ειδήσεων είναι ασαφείς και αινιγματικοί. Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι πληροφοριακοί και δεν συμπυκνώνουν την ουσία της είδησης. Επιτελούν όμως τη δελεαστική και την ενισχυτική λειτουργία των τίτλων, καθώς αφ' ενός τραβούν την προσοχή του αναγνώστη και αφ' ετέρου περιλαμβάνουν άμεσα ή έμμεσα σχόλια που φανερώνουν τη γραμμή της εφημερίδας.

4. Συμπεράσματα

Η τιτλοφόρηση των ειδήσεων εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Μεταξύ αυτών είναι ο περιορισμένος χώρος και χρόνος που έχει στη διάθεσή του ο συντάκτης ύλης, η φυσιογνωμία της εφημερίδας και το είδος της είδησης. Επιπλέον, η διατύπωση των τίτλων εξαρτάται από τις λειτουργίες που επιτελούν. Προορίζονται για να προκαλούν το ενδιαφέρον του αναγνώστη να διαβάσει την είδηση, ενώ ταυτόχρονα μπορεί να τη σχολιάζουν. Για να επιτευχθούν αυτές οι λειτουργίες, οι συντάκτες των τίτλων προσπαθούν να τους κάνουν ευρηματικούς, χρησιμοποιώντας μια σειρά ρητορικών σχημάτων.

Το συνηθέστερο ρητορικό σχήμα τόσο στους τίτλους των πολιτικών όσο και σε αυτούς των παραπολιτικών ειδήσεων είναι η μεταφορά. Στις παραπολιτικές ειδήσεις παρατηρήθηκε συχνότερη χρήση ρητορικών ερωτήσεων καθώς και λέξεων του καθημερινού λεξιλογίου. Σε ότι αφορά το είδος τους, και στα δύο είδη ειδήσεων κυριαρχούν οι ονοματικοί τίτλοι.

Ένα ακόμα κοινό σημείο των τίτλων των πολιτικών και των παραπολιτικών είναι το γεγονός ότι πολλές φορές δεν συμπεκνώνουν το περιεχόμενο της είδησης, αλλά είναι ασαφείς και αινιγματικοί. Σε αυτό το σημείο διαφοροποιούνται οι τίτλοι της *Καθημερινής*, όπου συνήθως αναφέρεται η ουσία της είδησης. Η ασάφεια στους τίτλους των πολιτικών ειδήσεων μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι απευθύνονται σε ένα κοινό ήδη ενημερωμένο από τα ηλεκτρονικά μέσα το οποίο είναι σε θέση να κατανοήσει πού αναφέρεται ένας ευρηματικός αλλά όχι περιληπτικός τίτλος. Σε ό,τι αφορά τους τίτλους των παραπολιτικών, η ασάφειά τους οφείλεται κυρίως στη μικρή τους έκταση, στην πρόθεσή τους να είναι ελκυστικοί και στο ανεπίσημο ύφος αυτού του δημοσιογραφικού είδους.

Βιβλιογραφία

- Bell A. (1991). *The Language of News Media*. Oxford:Blackwell.
- van Dijk T. (1988). *News Analysis*. Hillsdale, NJ: Lawrence Earlbaum.
- Κομίνης Λ. (1993). *Τα μυστικά της δημοσιογραφίας. Εφαρμοσμένη δημοσιογραφία*, 2^η εκδ. [1^η εκδ. 1991]. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Lavoinnie Y. (2004). *Η γλώσσα των μέσων ενημέρωσης*, μτφρ. Π. Πολίτης. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

- Πολίτης Π. (2001). «Η στίξη στον τύπο: Από τη γραμματική της πρότασης στη ρητορική του μικροκειμένου». *Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία* 17: 79-91.
- Reah D. (1998). *The Language of Newspapers*. London: Routledge.
- Χατζησαββίδης Σ. (2000). *Ελληνική γλώσσα και δημοσιογραφικός λόγος. Θεωρητικές έρευνες και προσεγγίσεις*. Αθήνα: Gutenberg.

Παράρτημα

1. Τίτλοι πολιτικών ειδήσεων

Τετάρτη 1 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Τι απαντά ο Άκης στις κατηγορίες για τα TOR
Διαπιστευτήρια Σμπώκου με μια γομολάστιχα
Σπήλιος: Η διαπλοκή είναι που μας κάνει αντιπολίτευση
Γαλάζιο κοκτέιλ φαγωμάρας
ΔΑΚΕ: Εκφράζουμε την κοινωνική δυσαρέσκεια

Τα Νέα

«Μαλλιά-κουβάρια» στη ΝΔ
Βρέθηκαν οι... μίζες
Ο δαίμονας του Ασφαλιστικού (ξανα)χτυπάει το ΠΑΣΟΚ

Καθημερινή

Επίθεση Σημίτη για απογραφή
Παρέμβαση Καραμανλή να πέσουν οι τόνοι στη Ν.Δ.
Το Ασφαλιστικό βάζει φωτιά στο ΠΑΣΟΚ
Επίθεση κατά εκσυγχρονιστών με γομολάστιχα
Πού πήγαν τα δύο εκατομμύρια δολάρια;
Προσεκτική παρουσία Σμπώκου στη Βουλή
Σύγκρουση στο ΠΑΣΟΚ για Ασφαλιστικό
Αναστάτωση στη Ν.Δ. λόγω Μεϊμαράκη

Πέμπτη 2 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Χορεύουν τα χαμένα δις.

Ξαφνικός έρωτας με τρικλοποδιές

Διασταυρούμενα πυρά στο ΠΑΣΟΚ για το Ασφαλιστικό

Σε κλίμα σύγκρουσης το συνέδριο νεολαίας

Τα Νέα

Εμφύλιος δαρκείας στη Ν.Δ.

Στην Εξεταστική και η αποκάλυψη των «ΝΕΩΝ» για τις... μίζες

Είσαι ΔΑΚΕ; Προάγεσαι...

Καταγγέλλουν Παναγιωτόπουλο για τοποθετήσεις των «δικών του παιδιών»

Καθημερινή

Εκτόνωση από Καραμανλή

Υπερτιμολόγηση 3,6 εκατ. δολαρίων σε οχήματα TOR

Σύσκεψη Γιώργου για βασικό μέτοχο

Άσβηστη η φωτιά του Ασφαλιστικού

Επίθεση Εβερτ κατά Σημίτη για το θέμα της απογραφής

Όλοι οι φορείς τάσσονται υπέρ του νέου αναπτυξιακού νόμου

Παρασκευή 3 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Ασφαλιστική εμμονή...

Στην αντεπίθεση ΔΑΚΕ- Μειμάρáκης

Από μαγαζί σε μαγαζί για το βασικό μέτοχο

Αλογοσκοφής: Έχουμε άλλον ένα χρόνο για τους στόχους

Συνέδριο που κρίνει το μέλλον της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ

Διαμαρτύρονται γραμματείς Νομαρχιακών Αττικής

Αντεπιτίθεται με έγγραφα η Ν.Δ.

Καταγγέλλουν επέλαση γαλάζιων στο NAT

Τα Νέα

Πρώτα διόρισε, τώρα αντιστέκεται
Ακονίζουν μαχαίρια εν όψει Ζορμπά
«Ναι» στην Εξεταστική αλλά και για Σπηλιωτόπουλο
Η κυβέρνηση αθέτησε τις προεκλογικές της εξαγγελίες
Συνέδριο με... προσυνεδριακό χαρακτήρα
«Ρεύμα» Αλαβάνου στις διαδικασίες για τους αντιπροσώπους
«Όχι» συναίνεση για το Ασφαλιστικό

Καθημερινή

Και αξιολογητής και πωλητής
Νεολαία ΠΑΣΟΚ σε φάση κρίσης
Ευθύνες στη στρατιωτική ηγεσία για τα ραντάρ ΤΡQ
Υπέρ της εξεταστικής και οι ψηφοφόροι του ΠΑΣΟΚ
Η Κ.Ε. καταλύτης για ήπιο κλίμα σε κυβέρνηση-Ν.Δ.
Εν μέσω διαφωνιών το συνέδριο Νεολαίας ΠΑΣΟΚ
Λαϊκό αίτημα η διαφάνεια

Σάββατο 4 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Αποκρατικοποίηση του ΠΑΣΟΚ
5+1 μαύρα πρόβατα σε κυβέρνηση-Ν.Δ.
Παρεμβαίνουν στο συνέδριο 90 συνδικαλιστές ΠΑΣΟΚ
Παράταση 1 μηνός στην εξεταστική

Τα Νέα

Πονοκέφαλος από τις σφήνες Δήμα και Μητσοτάκη στο Ασφαλιστικό
Η Ν.Δ. σε περίοδο υψηλής... σεισμικότητας
Ο... κώδικας Ντα Βίντσι θα βγάλει Πρόεδρο
Οι κόντρες στο Ασφαλιστικό, «ζέσταμα» για το Συνέδριο
Ένταση και διαξιφισμοί στο Συνέδριο της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ
Συνασπισμός... νέας εποχής

Καθημερινή

Σε πλήρη εξέλιξη η ονοματολογία για τον Πρόεδρο
Παράταση ενός μηνός εργασιών της Εξεταστικής
Παπανδρέου κατά μηχανισμών και υπέρ ανανέωσης
Ονόματα για Προεδρία

Κυριακή 5 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Νέος χρόνος, νέα πρόσωπα
Οι έξι υποψήφιοι του Κ. Καραμανλή
Ένας φτωχός και μόνος γραμματέας
Σκληρότερο για όλους πλην των εξαδέλφων
Τεστ αντιπολίτευσης σε τρία μαθήματα
Δύο ΠΑΣΟΚ, ένας πρόεδρος
Αχ, αυτά τα ατίθασα «πράσινα» νιάτα
Το μυστικό του Γιώργου για τον πρόεδρο
«Να προσέλθει ο κ. Ζορμπάς»
ΣΥΝέδριο χωρίς σασπένς

Καθημερινή

Καραμανλής: Εκτός κράτους ο κομματισμός
Με νίκη στα σημεία ο πρώτος γύρος
Δεν τόλμησε να σηκώσει το βάρος ο Κ. Σημίτης
Οι αλλαγές στον βασικό μέτοχο
Μετά τον Πρόεδρο, η καθημερινότητα
«Δεν θα κομματικοποιήσουμε το κράτος»
Κυριαρχία Γιώργου στο συνέδριο
Υπό τη σκιά της προεδρικής εκλογής
«Ανάσταση» της αραβικής μας πολιτικής
Δέκα αναπάντητα ερωτήματα για τα TOR M1

* Τα Νέα δεν εκδίδονται την Κυριακή

Δευτέρα 6 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Έστειλε μήνυμα στον Καραμανλή ο Μείμαράκης
Παπαρήγα: Συναίνεση σε κανέναν από τους δύο
Αρνούνται την αυτοκατάργηση- έφυγαν 500
Προς Γενάρη πάει το όνομα
Παπαδημούλης: Να ξεκαθαρίσει το ταχύτερο η Ν.Δ. για Πρόεδρο

Τα Νέα

Προεδρικός μαραθώνιος με 4 αγκάθια
Επιμένει στην κριτική ο Μείμαράκης
Δρακόντειος νόμος για τον βασικό μέτοχο
«Υποκριτικά και τα δύο μεγάλα κόμματα»
Εντάσεις και σύγχυση μέχρι το... παρά ένα
Στα δύο η νεολαία ΠΑΣΟΚ
Μεγάλα λόγια, κάλπικες υποσχέσεις, τεράστια λάθη
Υπέρ αιτημάτων των δικαστών, κατά Ζορμπά

* Η *Καθημερινή* δεν εκδίδεται τη Δευτέρα

Τρίτη 7 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Στριμώχνει οικογένεια, προειδοποιεί επιχειρηματίες
Ποιοι είναι οι μέτοχοι, πώς ελέγχονται, ποιες κυρώσεις επιβάλλονται
Άλλο τοπίο σε ράδιο, TV, μετά την άνοιξη
Με χαρτοπόλεμο παίζει το Πεντάγωνο!
Καταθέτει ο Ζορμπάς, τον σημαδεύει ήδη το ΠΑΣΟΚ
Οσμή νέου συνεδρίου
Εμφύλιες αιχμές Βενιζέλου για Ασφαλιστικό

Τα Νέα

Περιπλοκή... της διαπλοκής

10 ερωτήματα για τον δρακόντειο νόμο

Ο Ζορμπάς δίνει... εξετάσεις

Κατηγορούν Σπηλιωτόπουλο για «έκνομες και δόλιες ενέργειες»

Βολές Βενιζέλου κατά Γιώργου

Και σενάρια κατάργησης της Νεολαίας

Για «καραγκιοζιλίκια» μιλά ο Μ. Παπαγιαννάκης

Καθημερινή

Μάχη κυβέρνησης – διαπλοκής

Διαρκής κρίση στη Ν. ΠΑΣΟΚ

«Ναι» με επιφυλάξεις από το ΠΑΣΟΚ

Κρίσιμη κατάθεση Ζορμπά σήμερα

Ακόμα και με διάσπαση απειλείται η Νεολαία ΠΑΣΟΚ

Τολμηρό βήμα κατά της διαπλοκής

Τετάρτη 8 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Χορεύουν έγγραφα και βιντεοκασέτες

Αποστάσεις Ζορμπά από Σπήλιο

Αντέννα: Εγγραφο Γρυλλάκη κατά Ζορμπά

Πώς υποδέχθηκε ο Τύπος τις κυβερνητικές εξαγγελίες

Γιώργος: Μεγαλύτερη αδιαφάνεια

ΣΥΝ: Υπέρμαχος ο πρόεδρος, επιφυλάξεις Παπαδημούλη

Πιστοποιητικό στον ανιψιό Μητσοτάκη

Θεμιτός ο σκοπός, ερώτημα η εφαρμογή

Ποιοι είναι οι μέτοχοι των τηλεοπτικών καναλιών

Με 10 εκ. ευρώ μπλόκο σ'όλες τις κατασκευαστικές!

Τα Νέα

Βατερλώ Ζορμπά στην Εξεταστική

Συμφωνούν στο στόχο-διαφωνούν στο νόμο
«Άλλη ανεξάρτητη αρχή να εκδίδει πιστοποιητικά διαφάνειας»
ΣΥΝέδριο... έτοιμο για όλα

Καθημερινή

Αποφασισμένη για σύγκρουση η κυβέρνηση
Αποφασιστικά κατά διαπλοκής
Ενισχύεται το ΕΣΡ
ΠΑΣΟΚ: Η κυβέρνηση δεν αποκλείει πρόωρες εκλογές
Στο συνέδριο θα κριθεί η τύχη της Νεολαίας
Σκληρές απαντήσεις από τον Γ. Ζορμπά
Αντιπερισπασμός μεσαζόντων στην Εξεταστική
Ένας νέος λογαριασμός ανοίγει αίτημα δικαστικής συνδρομής

Πέμπτη 9 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Ήξερε και το Μαξίμου!
Καρφώνει Γκουριώτη η Ν.Δ.
Δυσφορία Καραμανλή για Σπήλιο που διαψεύδει
Μηδένισε το κοντέρ ο Παπαθεμελής
Μητσοτάκης: Φρένο στις παραπομπές
Σε κλειστό γήπεδο με ανοιχτές απόψεις

Τα Νέα

«Βάλτε φρένο στον κ. Ζορμπά»
Ομόφωνο «ναι» στην Εξεταστική για το άνοιγμα λογαριασμών
Μόσχα καλεί... Πεντάγωνο για κάλυψη στον Ζορμπά
Οι λίστες... δείχνουν πρόεδρο
Σήμερα και αύριο το Συνέδριο της ΠΑΣΚΕ

Καθημερινή

Αντεπίθεση Γ. Ζορμπά σε «αναιδή» συμφέροντα

Σταυροδρόμι για τον ΣΥΝ το τέταρτο συνέδριό του
«Ανοιγμα» Παπανδρέου προς την Αριστερά με αυτοκριτική διάθεση
Παράταση εργασιών και «πράσινο φως» για λογαριασμούς
Αποκαλυπτικός για τα έργα και τις ημέρες του ΠΑΣΟΚ
Γ. Ζορμπάς: Θίγω δεσμούς αναιδών συμφερόντων
Το διπλό μέτωπο στην Αυτοδιοίκηση

Παρασκευή 10 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Φωτιές ανάβει το DVD για τις προμήθειες
Άδειασε ξανά τον Σπήλιο ο Ζορμπάς
Διάψευση εκτός ορίων από τον Αντώνιο
Σήμερα η πρώτη δίκη για τα αντισταθμιστικά
Εξεταστική: Δώστε μας DVD, λογαριασμούς
Αντίο με ξόρκι στις τριβές για ΠΑΣΟΚ
Συγκίνηση, συναίνεση, αυτοκριτική
Γιώργος: 6 σημεία για μόνιμο διάλογο με ΣΥΝ
Άνοιγμα και ύμνοι από Μεϊμαράκη
Επιβεβαίωση σοσιαλισμού με αναφορές σε Ανδρέα-Σημίτη

Τα Νέα

Πρόσκληση-έκπληξη από Γιώργο
Καρφώματα, μεσάζοντες και βιντεοταινίες
«Στρίβειν»... διά της προεδρολογίας ο Καραμανλής
Επίθεση Γιώργου στη Ν.Δ. για κάλπικες υποσχέσεις

Καθημερινή

Παράνομο κύκλωμα αποκαλύπτει ο κ. Ζορμπάς
Κατάθεση καταπέλτης από Ζορμπά
«Μυστήρια» απουσία μάρτυρα
Ευθείες βολές κατά ΠΑΣΟΚ στην ομιλία Κωνσταντόπουλου
Μόνιμο φόρουμ διαλόγου προτείνει ο Γ. Παπανδρέου
Κοινό πρόγραμμα δράσης

Αντιστροφή ρόλων ΠΑΣΟΚ - ΠΑΣΚΕ

2. Τίτλοι παραπολιτικών ειδήσεων

Τετάρτη 1 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Εν μέσω μαθητών

Στου κασίδη...

Αύριο, ο σοφέρ

«Εξάγγελος» ο Μεϊμαράκης

Υπουργός «βάζελος»

Με γομολάστιχα στην Εξεταστική

Ζητείται πρέσβης

Αντίσταση με VISA;

Γυναίκες και βία

Τα Νέα

Πολιτική και βιβλία

Σε δύο βάρκες

Κρατούσε σημειώσεις

Κανγάζ για το Ασφαλιστικό

Η Μιλένα επιστρέφει!

Απουσίες χωρίς νόημα

Πέμπτη 2 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Λυκοφιλίες μετά τις μαχαιριές

Η ποινή μας...

Καρντάσηδες;

Με τη φωνή του

Και... ροζ απογραφή

Υπέρ γαλλικών

Τι φοβάται;

«Θα το σκεφθώ»

Τα Νέα

Δηλώσεις μετανοίας

Η πολυπλόκαμος διαπλοκή

Νέες δουλειές

Σύσκεψη στο Καστρί

Παρασκευή 3 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

«Υπαλληλικός» διασυρμός

Τα παιδιά παίζει;

Αμοιβαίες μπηχτές

Ακριβή καμπάνια

Δεν... καρφώθηκαν

Ας αποφασίσουν

Ατόπημα και σιωπή

Ποια αισιοδοξία;

Διπλή εκτροπή

Τα Νέα

Η στρίγγλα που έγινε αρνάκι

Το πάθημα του Πάρη

Πώς φτάσαμε στον διασυρμό

Ευρωπαϊκή γαργάρα

Η σφραγίδα

Σάββατο 4 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Κακέτυπα των παλιών;

Άρνηση και τρακ

Καθήστε άνετα

Μπερδέματα ταξιδιών
Της απαισιοδοξίας
Βλέπουν ό,τι θέλουν...
Και τα Δημόσιο;
Πίσω, στο 1943
Άφησε κενό

Τα Νέα
Προεδρικές Νύφες
Αποχρώσεις ενδείξεις
Κάτι τρέχει
Δείπνα στην Παιανία
Τρεις αντιπρόεδροι
Στο ψυγείο
Ημέρες Κολωνακίου
Τρώνε μαζί
Μετά την Εξεταστική

Κυριακή 5 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία
Ανοιχτά για το «κοινό»
Εισέπραξαν «μαύρο»
Εντός-εκτός Βουλής
«Γαλάζιος» συναγερμός
Δύο σε ένα
Μήνυμα συνδικαλιστών
Κάτι παρέλειψε
Όσοι πιστοί...
Η τύχη των έργων
Δύο γραμμές
Γόρδιοι δεσμοί
Χάνουν προνόμια
Ισότητα στα λόγια

Σημειώματα στην Κ.Ε.

Επιμένει κριτικά

* Τα Νέα δεν εκδίδονται την Κυριακή

Δευτέρα 6 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Από τον παππού...

Αρνήθηκαν

Προεδρεύει αλλού

Αν θέλει αρένα;

Με «φώτα» Ντόρας

Γάγγραινα

Καθυστερημένος

Το πατίνι

Μικρόκοσμος

Τα Νέα

Το λευκό πουκάμισο του Άκη

Συνάντηση στου Ψυρή

Ουκρανικές εκλογές

Εκτός συνόρων

Πάει Κάλυμνο

Μικρά επικοινωνιακά

Τρίτη 7 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία

Γιατί κρυφά; Ντρέπεται;

Άνευ χρημάτων;

Τελευταία και γιορτινή

Εξαίρεση

Ασφαλίζουν, απασφαλίζουν...

Μια ... υπάλληλος

Την προηγούμενη
Του Παύλου Μελά
Τα Νέα
Κυβερνητικός πετροπόλεμος
Λες να μην ξέρω;
Μπάχαλο στα Δωδεκάνησα
Κρητικές δημοσκοπήσεις
Συγκίνηση και μεζεδάκια
«Κοιτάζτε καλά...»
Σκάνδαλα
Μπηχτές

Τετάρτη 8 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία
Χωρίς «Νύφες»
Στα κρυφά για... κρασί;
Βίοι παράλληλοι
Έρχεται γρίπη!
Οι κούνιες
Με καλούς βαθμούς
Μη δικοί τους...
Άρωμα εκλογών;
Η ΔΕΗ δικάζεται. Ποιος πληρώνει;

Τα Νέα
Ουίσκι με Κόκα Κόλα
Ο συνετός κηπουρός
Τοπίο στην ομίχλη

Πέμπτη 9 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία
Νέοι κατά «βαρόνων»

Και η Ακρόπολη;
Ο Γιώργος και οι «Νύφες»
Μετά 40 έτη
Ισορροπιστής
Θα ακούσει
Η άλλη πλευρά
Απλοί πολίτες

Τα Νέα
Σεμινάριο πολιτικής γραφής
Κουκιά με παντζάρια
Η λίστα των σπιτσράιτερς
Τα τέσσερα είδη

Παρασκευή 10 Δεκεμβρίου 2004

Ελευθεροτυπία
«Νευρική» αποκατάσταση
Πώς θα σωθεί;
Προς τι η τιμή;
Έξω πάει καλά
Γαλάζιο χέρι
Αδειάζουν-γεμίζουν
Δεν μιλάει

Τα Νέα
Χωρίς πανωφόρι...
Το πένθιμο εμβατήριο
Στο πράσινο δωμάτιο
Ερωτήσεις νιετ!
Ο Οδυσσέας επιμένει...

